

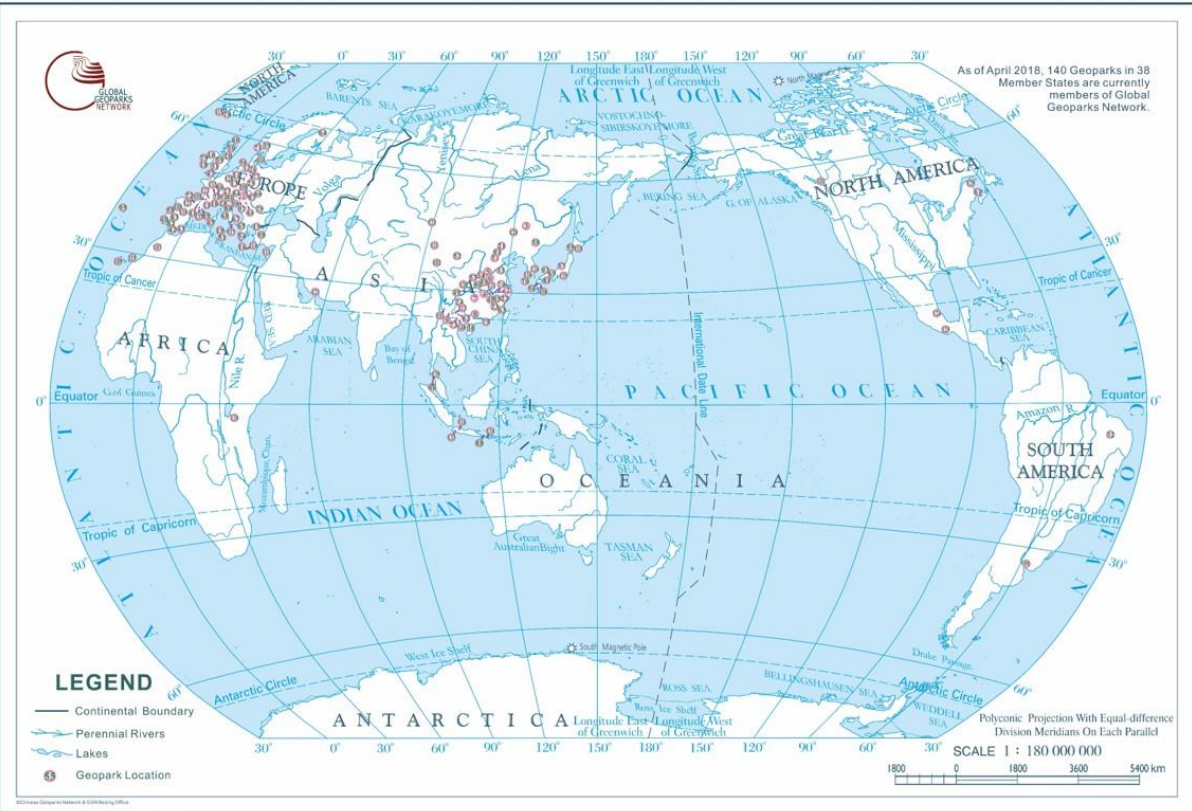

Lähirooka osana Rokua Geopark -alueen matkailutarjontaa

Geotieteilijä, ympäristökasvattaja Mikko Kiuttu

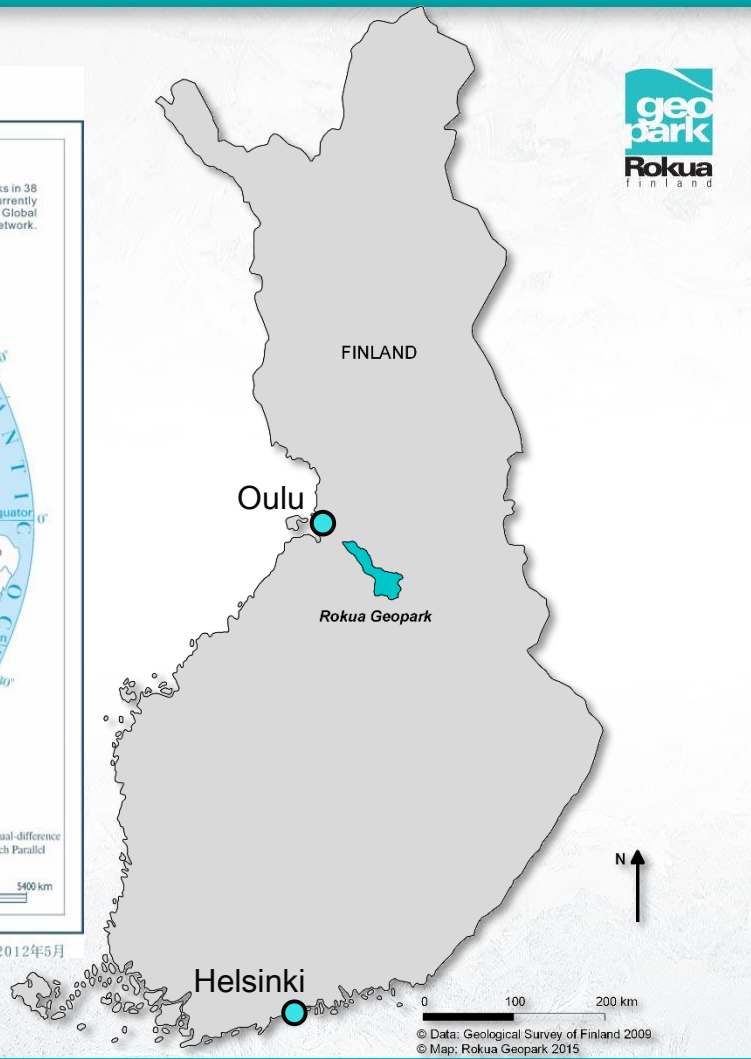

Distribution of GGN Members

审图号: GS (2008) 1895 号

2012年5月

Tervetuloa Suomen ensimmäiseen UNESCO Global Geoparkiin
 Rokua UNESCO Global Geopark muodostaa Rokuan harjujaksoa seuraavan geologisen käytävän Muhoksen muodostumasta Oulujoen varrella Oulujärvelle ja Manamansaloon asti. Geopark yhdistää yhdeksi kokonaisuudeksi alueiden geologisen, luonnonhistoriallisen ja kulttuurisen historian viime jääkaudelta nykypäivään.

Welcome to Finland's first UNESCO Global Geopark
 Rokua UNESCO Global Geopark forms a geological corridor which follows the Rokua esker chain from Muhoksen muodostumasta Oulujoen varrella Oulujärvi and Manamansalo Island. The Geopark combines the geological, natural and cultural history of these areas from the last Ice Age to present day into a single entity.

The Finnish Outdoor Destination of the Year 2016

Rokua UNESCO Global Geopark

ALUEEN KOhteITA REGIONAL ATTRactions

Oulujoki

1. Oulujokilaakson Torvareitistö Oulujoki River Valley Tor Trails
2. Lemmenpolku Lemmenpolku
3. Montta-Pyhäkosken Kala-apaja Montta-Pyhäkosken fishing waters
4. Oulujoen voimalaitokset Hydroelectric power stations on the River Oulujoki
5. Muhoksen ja Utajärven kirkot Muhos and Utajärvi churches
6. Liimanninkoski Liimanninkoski
7. Utajärven kivipolku Geological Time Trail in Utajärvi
8. Lamminahon talo Lamminaho Farm

Lemmenpolku

Rokua

9. Opastuskeskus Suppa Suppa Information Centre
10. Rokuan kansallispolku The Rokua National Park
11. Syvyydenkaivo Syvyydenkaivo
12. Monipuoliset reitistöt A varied trail network

Oulujärvi

13. Säräsniemi ja Säräsniemen kirkko Säräsniemi and Säräsniemi church
14. Oulujärven retkeilyalue The Lake Oulujärvi hiking area
15. Kiloniemen kallioperäkohde ja kalasatama The Kilonniemi bedrock outcrop and fishing harbour
16. Peuranpolku ja Peuranpyyntikylä Deer hunting trail and the deer hunters' village

Lataa Rokua Geopark -mobiilikarttasovellus ilmaiseksi!

Download the Rokua Geopark mobile application free of charge!

Jaa retkimuistosi! Share your outdoor memories!

rokuageopark.fi

Oulujärvi (Niskanselkä)

Rokuan Harju- ja dyynialue

Oulujokilaakso

Rokua Geoparkin tehtävät

”Rokua Geoparkin tavoitteena on lisätä Oulujokilaakson, Rokuan ja Oulujärven alueiden luontoon ja kulttuuriin perustuvaa matkailua, turvata alueen geologisten ominaispiirteiden säilyminen ja tuoda niitä esille luontokasvatuksen keinoin. Lisäksi tavoitteena on Geopark -alueella asuvien ihmisten paikallistuntemuksen ja identiteetin vahvistaminen.”

Mikko Kiuttu

norden

Pohjoismainen kulttuuripiste

Tavoitteena on tuoda esille paikallista ruoantuotantoa, ruokatuotteita ja ruokaa ainutlaatuisina Geopark tuotteina ja yhteisen Geofood –brändin kautta. <https://www.geofood.no/the-criteria>

Mukana olevat tahot:

- **Magma Geopark, Norja**
- Rokua Geopark, Suomi
- Naturtejo Geopark, Portugali
- Odsherred Geopark, Tanska
- Reykjanes Geopark –projekti, Islanti
- Sesia Val Grande Geopark, Italia
- Terras de Cavaleiros Geopark, Portugali
- Villuercas Geopark, Espanja
- Arouca Geopark, Portugali
- Langkawi Geopark, Malesia
- Vis Archipelago Geopark, Kroatia
- Tuscan Mining Geopark, Italia
- Estrela Geopark, Portugali

CRITERIA for GEOfood products and producers

1. Only producers or enterprises within the territory of an approved UNESCO Global Geopark are allowed to use the GEOfood logo.
2. The Geopark must send a request to Magma Geopark in order to join the GEOfood brand.
3. Each Geopark is responsible for the use of the logo and the respect for the criteria.
4. With regards to the location of the enterprises or the cultivated field/farms, each Geopark could decide if establish one buffer zone that must be contiguous to the Geopark.
5. The choice for a buffer zone must be described in the label together with the other geological information. The buffer zone choice must be motivated due to the fact that products or factory are located nearby the Geopark borders and/or due to the coherence within the geological phenomena.
6. The producers must be located in the Geopark area or in the selected buffer zone. GEOfood producers cannot be located outside the Geopark or outside the buffer zone area.
7. The raw materials that constitute the GEOfood products must come from the Geopark area (or buffer zone).
8. The raw material can be processed outside the Geopark (or-and) outside the buffer zone.

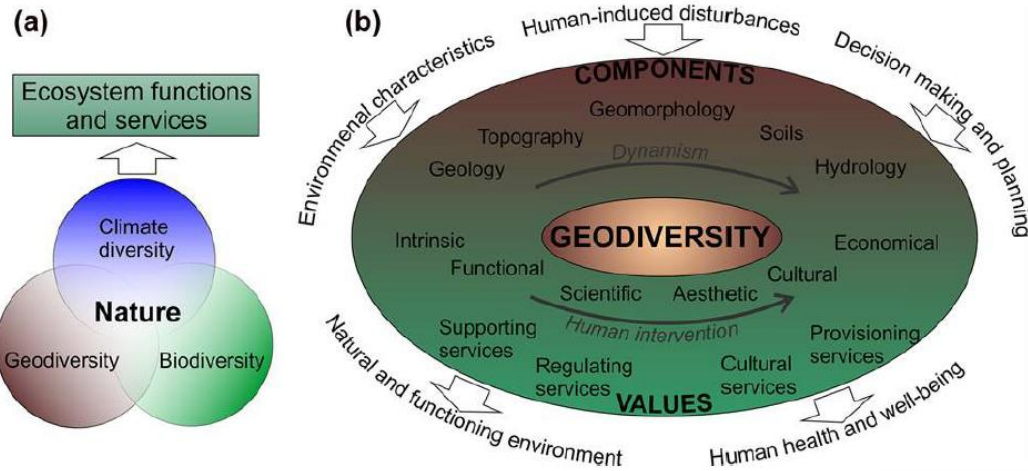

Figure 1. (a) Geodiversity's integral part of nature and importance to ecosystem functions and services (Gray 2011; Beggs 2013). (b) The main components and values of geodiversity and key influences (Gray 2013; Gray et al. 2013).

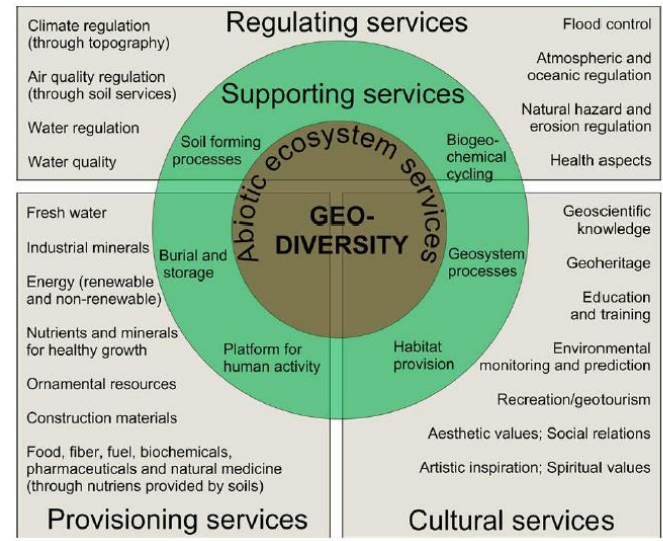

Figure 2. Summary of the ecosystem goods and services provided by geodiversity (Gordon & Barron 2013; Gray et al. 2013).

Geofood työpajat (kevät 2015)

Vesa Krökki, Mikko Kiuttu

Mitä on lähiruoka?

Suomen hallituksen lähiruokaohjelmassa lähiruoalla tarkoitetaan erityisesti paikallisruokaa, joka edistää oman alueen* paikallistaloutta, työllisyyttä ja ruokakulttuuria, on tuotettu ja jalostettu oman alueen raaka-aineista ja joka markkinoidaan ja kulutetaan omalla alueella.

Lähiruoka ja ruoan paikallisuus liittyvät erityisesti lyhyisiin jakeluketjuihin. Lyhyitä jakeluketjuja määrittää taloudellisten toimijoiden määrän väheneminen ketjussa, toimijoiden yhteistyö, paikallinen talouskasvu sekä tuottajien ja kuluttajien maantieteelliset ja sosiaaliset yhteydet.

*omalla alueella tarkoitetaan maakuntaa tai sitä vastaavaa tai sitä pienempää aluetasoa

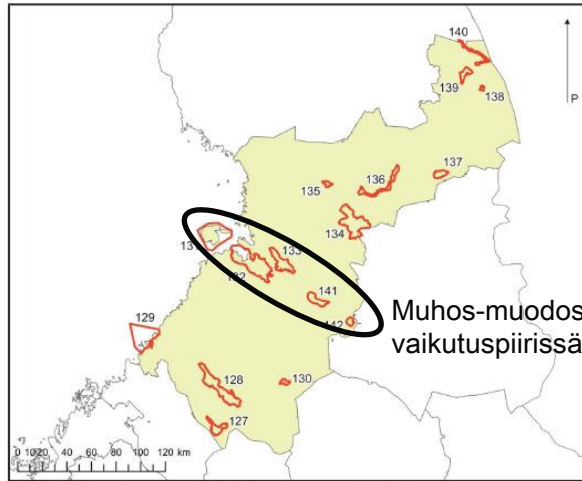
Evästä matkailuun hanke

Ruokamatkailun check list ála Kristiinat Havas ja Jaakonaho

- ✓ Asiakasymmärrys. Selvitä, mitä asiakas haluaa, miten hänen polkunsa etenee. Katso asioita asiakkaan silmin ja huomioi kulttuurit.
- ✓ Tuotteistaminen. Verkottuminen alueen toimijoiden kesken on tärkeää, jotta voidaan tarjota laajempia asiakkaita kiinnostavia kokonaisuuksia: vierailut, tutustumiset, ostoskierrokset ja erilaiset ruokamatkailureitit.
- ✓ Asiakkaan osallistaminen. Asiakas haluaa oppia ja osallistua, kokea suomalaista luontoa, poimia mustikoita metsästä.
- ✓ Tarinat ovat oleellinen osa ruokamatkailua. Kerro raaka-aineiden tarina tai matkailukohteen tarina. Tarinan voi esittää myös muulla tavoin: taulut, kuvat, tekstit jne. Nosta paikallisuus ja perinteet mukaan tarinaan.
- ✓ Hinnoittelu. Hinnoittele rohkeasti, huomioi myös oman työn osuus.

POHJOIS-POHJANMAA

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (MAPIO-työryhmän ehdotus) © SYKE
Maakunnat – Lähde: Maanmittauslaitos

Muhos-muodostuman
vaikutuspiirissä!

- 127. Reisjärven kulttuurimaisemat
- 128. Kalajokilaakson viljelymaisemat
- 129. Rahnjan saaristomaisemat ja Kalajoen hiekkasärkät
- 130. Miiurannan asutusmaisema
- 131. Hailuoto
- 132. Limingon laaksoalue kulttuurimaisema
- 133. Oulujokilaakson kulttuurimaisemat
- 134. Oivassuo
- 135. Aittojärven ja Livojokivarren kulttuurimaisemat
- 136. Iijoen jokivarsimaisemat
- 137. Tyrjäjärven kulttuurimaisemat
- 138. Maattalanvaaran kulttuurimaisemat
- 139. Rukan vaarajono
- 140. Sokanjoen ja Rukajoen koskimaisemat
- 141. Rokuanvaaran maisemat
- 142. Manamansaon kulttuurimaisemat

Geopark-alueella

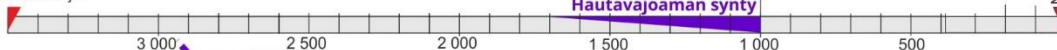

Mikko Kiuttu

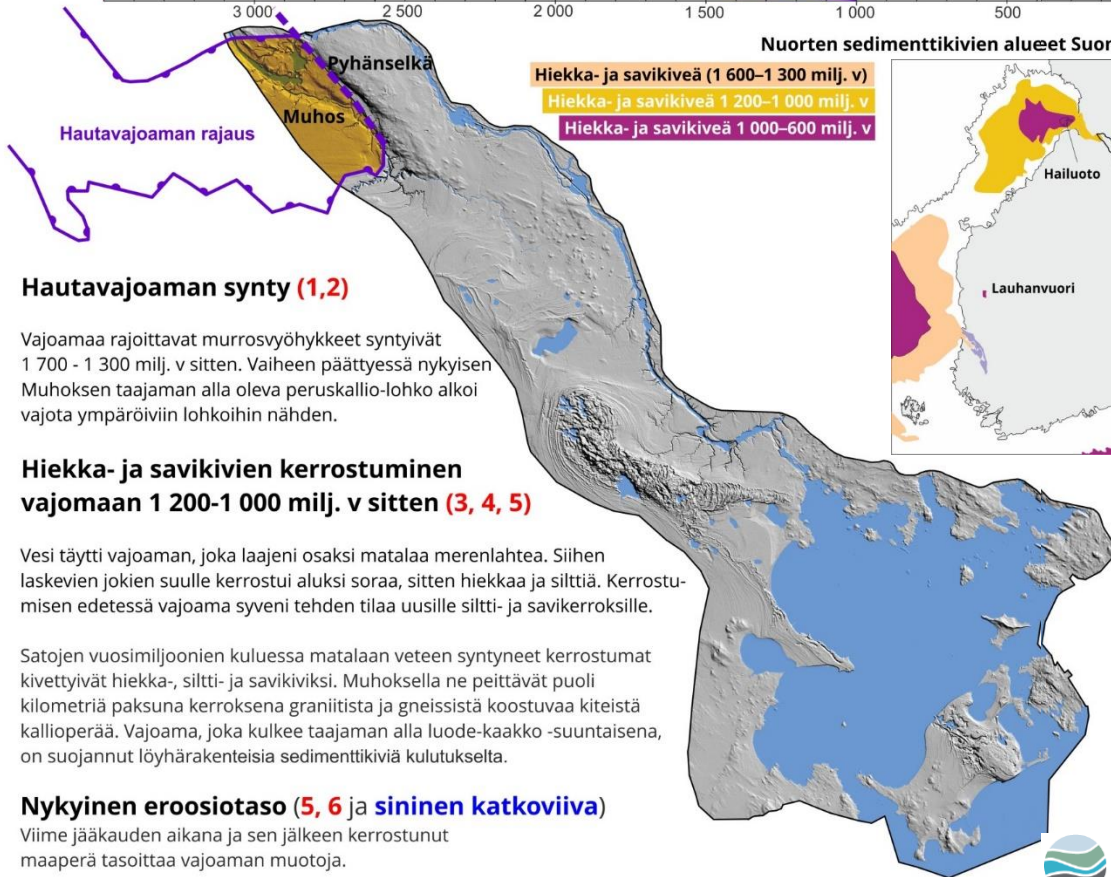
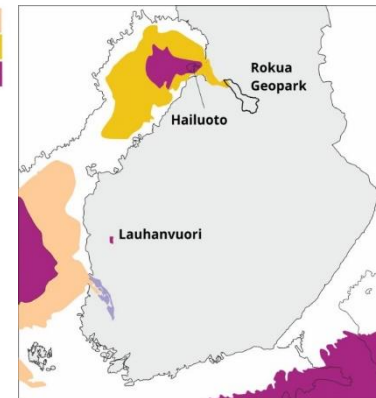
Matalaa merta ja autiomaata

Suomen ja EU:n
vanhin kivi
3 500 milj.v

Muhosmuodostuman
synty
Hautavajoaman synty

Nuorten sedimenttikivien alueet Suomessa

Hautavajoaman synty (1,2)

Vajoamaa rajoittavat murreosvyöhykkeet syntyivät 1 700 - 1 300 milj. v sitten. Vaiheen päättyessä nykyisen Muhoksen taajaman alla oleva peruskallio-lohko alkoi vajota ympäröiviin lohkoihin nähden.

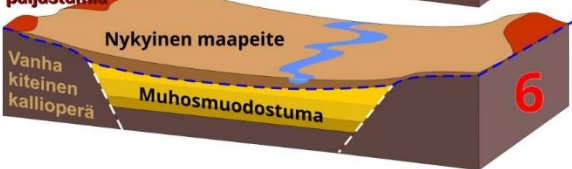
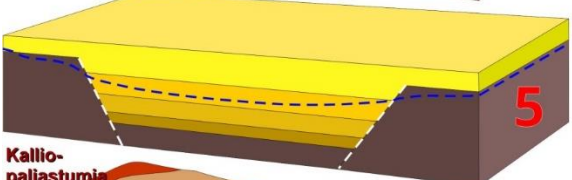
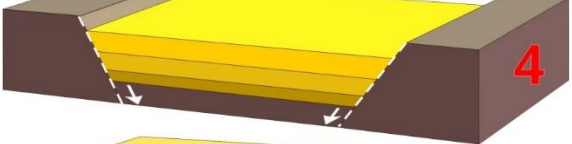
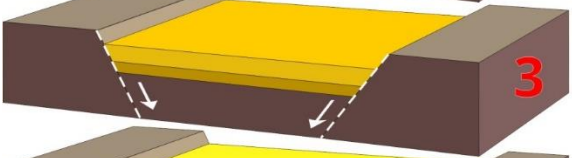
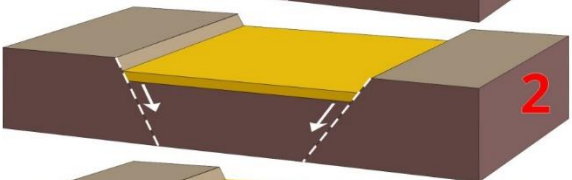
Hiekka- ja savikivien kerrostuminen vajoamaan 1 200-1 000 milj. v sitten (3, 4, 5)

Vesi täytti vajoaman, joka laajeni osaksi matalaa merenlahtea. Siihen laskevien jokien suulle kerrostui aluksi soraa, sitten hiekkaa ja silttiä. Kerrostuminen edetessä vajoama syveni tehden tilaa uusille siltti- ja savikerroksille.

Satojen vuosimiljoonien kuluessa matalaan veteen syntyneet kerrostumat kivistyivät hiekka-, siltti- ja savikiviksi. Muhoksella ne peittävät puoli kilometriä paksuna kerroksena graniitista ja gneisistä koostuvaa kiteistä kallioperää. Vajoama, joka kulkee taajaman alla luode-kaakko-suuntaisena, on suojannut löyhärakenteisia sedimenttikiviä kulutukselta.

Nykyinen eroosiotaso (5, 6 ja sininen katkoviiva)

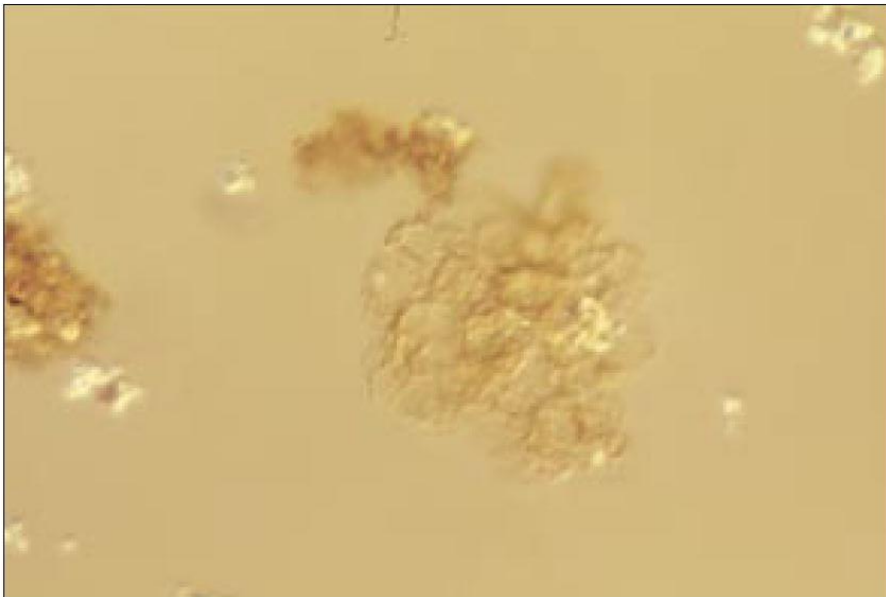
Viime jääkauden aikana ja sen jälkeen kerrostunut maaperä tasoittaa vajoaman muotoja.

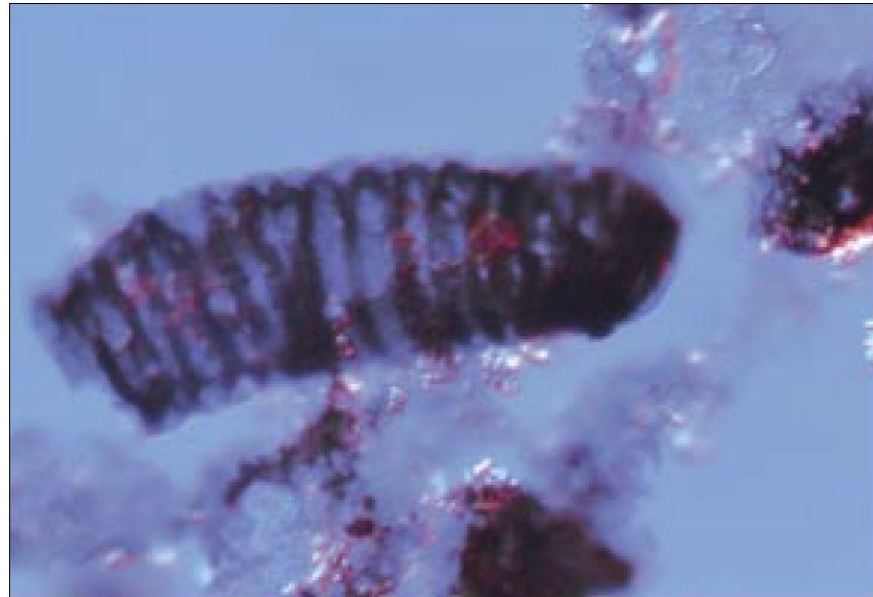
Kallio-
paljastumis

Muhos-muodostuman fossiileja ovat mikroskooppiset (pituus n. 20 – 25 mikrometriä) **akritarkit**, kasvikuntaan kuuluvien alkuperältään tuntemattomien yksisoluisten organismien kuorijäänteet (Tynni ja Donner 1980, Tynni ja Uutela 1984).

Kuva 1: Muhoksen muodostuman vanhemmassa osassa (ikä korkeintaan 1 200 milj. v) pallomaiset muodot ovat vallitsevia joko yksinään tai kasautumina.

Kuva 2: Hailuodon kerrostumassa (ikä n. 600 milj. v) tyypillisiä akritarkkeja ovat nauhamaiset tai sylinterimäiset solujonot (Mikroskooppikuvat Risto Tyni.)

Proterotsooisen maailmankauden aikana **2 500 – (570) 541 milj. v sitten** happi oli vielä myrkyllistä eliöille ja tuhosi ne, siksi kerrostumien hapettuneissa punaisissa osissa ei ole fossiileja.

primitive life-forms—the fossil remains of bacteria and blue-green algae, as well as of the first oxygen-dependent animals, the Ediacara fauna (Ediacara kausi 635-541).

© Mikko Kiutu

Millaista on Rokua Geopark ruoka?

- Mitä ruuan raaka-aineita saadaan Oulujärven alueelta?

Kuha, ahven, muikku, hauki, made, taimen. Hirvi, Sienet herkkutatti, Marjat. Perunat, juurekset, hunaja, maito

- Ketkä ovat paikalliset tuottajat?

Kiloniemen kalasatama, ammattikalastajat. Ryytimaa, Sienestä

Millaista on Rokua Geopark ruoka?

- Mitä ovat Oulujärven alueen ruuat?

Pöysti: lihapata useasta lihasta. Juustoleipä. Kalakeitto. Haukiburgeri. Rantakala. Lappapuuro. Talkkuna. Talkkuna+käristys. Ruisrieska. Kotimehu. Kotikalja. Paistettu hauki. Purkitettu Särki. Makkarat nuotiolla paistettuna. Muurinpohjaletut. Terva. Leipäressu. Rasvarieska.

- Millainen menu niistä voidaan rakentaa?

- Onko menu erilainen kotimaiselle ja ulkomaiselle matkailijalle?

Millaista on Rokua Geopark ruoka?

- Mitä ovat Rokuan alueen ruuat?

Sienet, marjat, riista, jäkälä, kala, terva

- Millainen menu niistä voidaan rakentaa?

Esim. Rokuan Geopark-menu

- Onko menu erilainen kotimaiselle ja ulkomaiselle matkailijalle?

Maustaminen, makutottumukset, jne

Millaista on Rokua Geopark ruoka?

- Mitä ruuan raaka-aineita saadaan Oulujokilaaksosta?
 - Marjat, Oulujärven kalat, muikku, siika. terva,
- Mitä ovat paikalliset ruuat?
 - Rössypottu, Lappapuuro, marjatuotteet, ohrarieska, rieskat, Sienet, tatti, Rouskut, lohikeitto, leipäjuusto, lammas, hevosen liha, Hirvi (ei oikein saa ravintoloihin) pohjavesi, naudanliha, ruisleipä, luonnon yrtit, pettuleipä, riistalinnut, kuusenkerkkä, pottuviina, nauris, naurishauikkaat, alatoobi, pirilän talkkuna,
- Millainen menu niistä voidaan rakentaa?
 - Arki, keskiverto, vip, / vuodenajoittain, neljä vuodenaikaa
- Onko Menu erilainen kotimaiselle ja ulkomaiselle matkailijalle?
 - Tarvitaan erilaisia menuja, arkimenu, juhlamenu. Perinnemenu
- Mitä tarinoita liittyy paikallisiin ruokiin?
 - Mirva Pellinen Montta tarinat, Tuotteiden nimeäminen,
- Mitä voidaan tarjota matkailijoille ja missä?

Viskaalin, ruokatuottaja

Vesa Krökki

Omaleipuri; kahvila, ravintola, leipomo

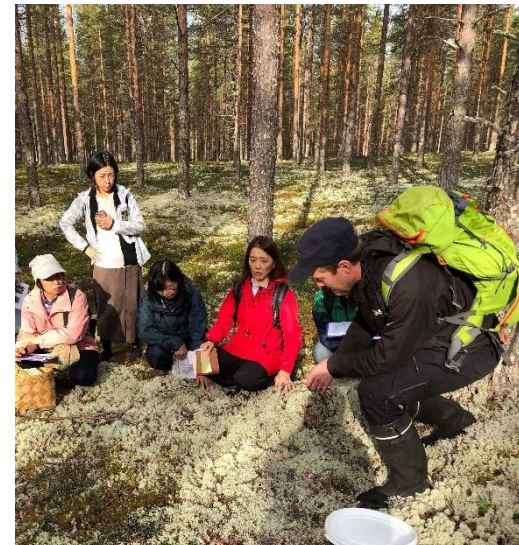

Rokua Health & Spa; ravintola

Rokua Health & Spa, Mikko Kiuttu

Japanilainen
aikuisryhmä
8/2018

Tiina Ruotsalainen, Nanako Oshima

Mikko Kiuttu

Manamansalon Portti; ravintola

GEO FOOD VIIKON ERIKOISBURGERI

BBQ burgeri 18,90€

- * Oman keittiön briossisämpylä
- * Naudanburgerpihvi
- * BBQ majoneesi
- * Oletettav sallausi
- * Cheddar juusto
- * Pekoni
- * Auramajoneesi
- * Ranskalaiset tai salaatti

KANAKORI L. G.	19,90€
Ranskalaiset, parioidut kanafileet ja paprikamajoneesi.	
MANKAKORNI L. G.	9,90€
Ranskalaiset ja makkaraviipaleet.	
MUKKUNORI L. G.	19,90€
Mukulla ja ranskalaisilla tai pelkästään mukulla. Myös gluteenittomana.	
OMAN KEITTIÖN KASVISPIHVI M.G.	14,90€
Välittömästi perunat, säräkasvikset, punajuunikastike.	
MURUT JA MUUSI L.	14,90€
Oman keittiön muusi, painateltut muikat, säräkasvikset. Myös gluteenittomana.	
AIVENTILE JA MUUSI L.G.	18,90€
Oman keittiön muusi, painatelttu ahvenfiletti, smetana - ruohosipulikasike, säräkasvikset.	
LEHTIPIHVI JA MUUSI L.	18,90€
Oman keittiön muusi, nautan lehtipihi, maustevoit, säräkasvikset.	
PORONKÄRSTYS JA MUUSI L.	22,90€
Oman keittiön muusi, nautan poronkäristys, suolakurkku, puolukkahalvat.	
SIPULIPIHVI L.G.	20,90€
Ranskalaiset, nautan sipulipihi, säräkasvikset, pihviämpylä.	
NAUDAN LINDIFLETTI	25,90€
Painateltut perunat, salaatti, savuporo - pekonicastike.	
NAUDAN SEITSI	25,90€
Painateltut perunat, salaatti, savuporo - pekonicastike.	

TALOH SALAATTI L.
Salaatti, kurkku, tomaatti

KANSALAATTI L.
Salaatti, kurkku, tomaatti, salaattikasike ja leipäpala

VUOHENJUUSTOSALAATTI L.
Salaatti, kurkku, tomaatti, salaattikasike ja leipäpala

SAVUPORO - AURAMAJONEESI
leipäpala. Keitto myös gluteenittomana.

TALOH BURGERIT L.
Kaikki burgerit joko sataa juustoa voi valita chedi Lisuvalitsoehtoina anar Majoneesi/ Paprika, valit Burgerit saatavana myös **NAUDANBURGERIPIHVI** **LEHTIPIHVI** **SIPULIPIHVI** **OMAN KEITTIÖN KASVISPIHVI** **MURUT JA MUUSI** **AIVENTILE JA MUUSI** **LEHTIPIHVI JA MUUSI** **PORONKÄRSTYS JA MUUSI** **SIPULIPIHVI** **NAUDAN LINDIFLETTI** **NAUDAN SEITSI** **KANAKORI** **MANKAKORNI** **MUKKUNORI** **BBQ burgeri** **GneissiBurger** **Burgerit**

Geofoodin koeponnistus, EGN konferenssi 2015

A person wearing a white long-sleeved shirt, dark shorts, and a cap is sitting on a large, layered rock formation at the edge of a calm lake. A bright green kayak is positioned on the rocks in the foreground, with an orange paddle resting on it. The kayak has the text "POINT 857" printed on its side. The background shows a vast, still body of water extending to a distant, tree-lined shore under a clear sky. The lighting suggests a peaceful time of day, possibly dawn or dusk.

Kiitos!